

ಹಾಗೆಯೇ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಭಾರತದ ಪಂಜಾಬ್-ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪಂಜಾಬ್ ಆದಂತೆ ಇಡಿಯಾದ ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಈ ಸಿಂಧಿ ಜನ ಹೀಗೆ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಹಿನ್ನೆಡೆಯಾಯಿತು. ತಾವು ನೆಲೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಳೀಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತಿತರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಮಾತಾಡುವ ಭರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆಯನ್ನವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈಗ ಸಿಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಲೆಮಾರುಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಕೇವಲ ಸಿಂಧಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿರುವ ಹಳೆ ತಲೆಮಾರು; ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಂಧಿ ತಿಳಿದಿರದ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆ, ಹಿಂದಿ ಅಷ್ಟೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲೂ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರು.

ಇನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಎಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡೋದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಸಿಂಧಿ ಭಾಷಿಕರ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯ ಆಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಿತ್ರಣ ಇಂದು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದ್ದು ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾಷೆಗೆ ಹಿನ್ನೆಡೆಯಾಗಿದ್ದಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

◆ ಕಛ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆದಿಪುರ್‌ದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸಿಂಧಾಲಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನಿನ್ನೊ ಒಬ್ಬ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ, ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ, ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮೇನಾದರೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿದೆಯೇ?

ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿಂಧಾಲಜಿ ನಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಯೋಜನೆ. ಅದೊಂದು ಸಿಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಆ ಕನಸು ನನಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಿಂಧಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸೆಮಿನಾರುಗಳು ಮತ್ತಿತರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದು ಕೆಲವು ತ್ರಿಭಾಷಿಕ ನಿಘಂಟುಗಳನ್ನೂ ಹೊರತಂದಿದೆ. ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುವಂಥ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಅದು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಿಂಧಾಲಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂಥ ವಿಶಾಲವಾದ ಜಮೀನಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸವಲತ್ತಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮೊದಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದಂಥ ಸಿಂಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕನಸು ಇಮ್ಮತ್ತಿಗೂ ಸಾಕಾರವಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯವಾದುವೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆಂದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾತ್ರ ನಮಗಿದೆ.

◆ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಬಸವ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೊ ಕೈಚಾಡಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಕನ್ನಡ ನೆಲ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೊಂದಿಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ...

12ನೇ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ 24 ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅತೀವ ಹೆಮ್ಮೆಯಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಸವ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅರವಿಂದ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ